

Ventilatorweer.

Analyse van Lex: er is vanmorgen een koufront langsgetrokken en als we de kaart bekijken dan is er weer driftig met depressiekernen gestrooid tussen IJsland en Schotland en bij Skandinavie. Met slechts één kern van hogedruk boven midden Europa en de isobaren zeer ver uiteen zal de wind niet erg krachtig zijn. Waarschijnlijk uit het N. tot NW., 2-3 Bft. Mogelijk toch wat buien met lichte regen. Eigenlijk geen muldersweer.

Het KNMI vindt er dit van: *wolkenvelden en vooral in het noorden kan eerst nog een bui voorkomen. In de loop van de dag breekt de zon op steeds meer plaatsen door. De maximumtemperatuur loopt uiteen van 20°C op de Wadden tot lokaal 26°C in het zuidoosten van het land. De wind draait in de loop van de dag naar west tot noordwest en wordt overwegend matig. (Bron: KNMI)*

Vragen over het huiswerk

Lezen H12: 12.0 t/m 12.5.1

1. Welke zeilvoering gaan we vandaag toepassen belast en welke onbelast? Kijk even niet naar de analyse van de weerkaart, maar doe je eigen analyse. Wat zien we?
2. Wat is de gemiddelde snelheid voor een korenmolen en waarom?
3. Wat is bijhouden en wat is uitlichten van de steen?
4. Hoe heet het stuk hout waarop de bolspil rust en hoe zit dit vast op de balk die op en neer gaat?
5. Wat is een kruisvonder en waar dient hij voor?
6. Waar zit de lichteboom en waar dient hij voor?
7. Soms zitten er in een korenmolen een paar gewichten die snel rond draaien. Waar dienen die voor?
8. Hoe wordt ervoor gezorgd dat het gemalen meel niet in een grote bult binnen langs de meelkuiprand komt te liggen?
9. Noem een systeem om de kaar te vullen.
10. Waarvoor dient de schuddebak en hoe wordt hij aangedreven?
11. Hoe heten de kerven in de maalstenen?
12. Waar dienen die scherpsels eigenlijk voor? Welke scherpsels zijn er?
13. Het paard is zwaar uitgevoerd. Waarom?
14. Welke soorten luiwerk ken je?
15. Op welke manieren kun je zakken meel laten zakken behalve ze direct over de stelling naar beneden te gooien?
16. Waarom kan er met een kammenluiwerk niet worden afgeschoten?
17. Welke veiligheden MOET je in acht nemen tijdens luien en afschieten van zakken?
18. Bij het kijken naar de lucht zie je donkere wolken met een aambeeldvormig uitstulpsel erboven aankomen. Wat ga je doen?
19. Wat is een bolspil en wordt deze ook gebruikt bij het pennetjeswerk?
20. Tijdens een strenge vorstperiode wordt er een zware storm uit het NO verwacht g á 10 Bft. Jouw poldermolen staat nog op het W. en je besluit te gaan kruien. Alles zit stevig onder het ijs en uitzwaaien is bij je molen niet mogelijk, wat ga je doen om toch te kruien en wat zie je dan gebeuren?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H12: 12.0 t/m 12.5.1

1. Welke zeilvoering gaan we vandaag toepassen belast en welke onbelast? Kijk even niet naar de analyse van de weerkaart, maar doe je eigen analyse. Wat zien we?
Waarschijnlijk is er niet genoeg wind om te malen maar we gaan wel wat proberen. Vandaag op de Windlust en die heeft geen zeilen. Een zelfzwichter zoekt het zelf wel uit dus hoeven we ons niet met zeilvoering te bemoeien. Op de Grote Polder zou waarschijnlijk alles ervoor moeten om te kunnen malen.
2. Wat is de gemiddelde snelheid voor een korenmolen en waarom?
De gemiddelde snelheid voor het mooiste maalprodukt is 55 tot 65 endjes. De steen draait dan gemiddeld tussen de 82 en 98 tpm (1 x gevluht en 6 x maalsteen). Bij hogere snelheden is niet voldoende tijd om goed te malen waardoor o.a. de steen te warm wordt, dus het meel ook. Bakkers willen dit liever niet want het gaat ten koste van het bakproces. Bij een lagere snelheid is de maalproductie onvoldoende.
3. Wat is bijhouden en wat is uitlichten van de steen?
Bijhouden: we laten de steen ietsje zakken zodat hij zwaarder draait. Uitlichten: we hijsen de steen iets op zodat hij lichter draait.
4. Hoe heet het stuk hout waarop de bolspil rust en hoe zit dit vast op de balk die op en neer gaat?
Het blok hout heet kussenblok. In dit blok zit een lagerpot waarin de bolspil draait. Het kussenblok zit vast op de pasbalk met duw- en trekwiggen die ervoor zorgen dat de bolspil zuiver te lood staat.
5. Wat is een kruisvonder en waar dient hij voor?
De kruisvonder is een tweede hefboom tussen pasbalk en lichteboom. Hiermee kan de instelling van looper en ligger fijner worden ingesteld. Niet alle korenmolens hebben een kruisvonder en ze zitten ook niet altijd op dezelfde plaats
6. Waar zit de lichteboom en waar dient hij voor?
De lichteboom zit meestal vlakbij het maalkoppel of de pasbalk en dient voor het bijhouden en uitlichten van de looper.
7. Soms zitten er in een korenmolen een paar gewichten die snel rond draaien. Waar dienen die voor?
Dit is de reguleur en dient als fijnafstelling tijdens het maalproces. Hij neemt de molenaar veel werk uit handen. Gaat hij sneller draaien dan wordt de looper naar beneden gedrukt en kan de productie worden opgevoerd en omgekeerd.
8. Hoe wordt ervoor gezorgd dat het gemalen meel niet in een grote bult binnen langs de meelkuiprand komt te liggen?
Aan de zijkant van de looper zitten aan de onderste metalen band meestal 1 of 2 leertjes (jagertjes) die het meel meevegen naar de meelpijp.
9. Noem een systeem om de kaar te vullen.
De jacobsladder is een systeem met een transportband om te vullen en verder ellebogenstoom.
10. Waarvoor dient de schuddebak en hoe wordt hij aangedreven?
De schuddebak dient voor graantransport van de kaar naar het kropgat van de loopersteen. Hij wordt aangedreven door de schenen aan de steenspil die de klapspaan aan de schuddebak heen en weer beweegt.

11. Hoe heten de kerven in de maalstenen?
We noemen dit het bilsel, uitslag of scherpsel.
12. Waar dienen die scherpsels eigenlijk voor? Welke scherpsels zijn er?
Vergroten van het snijvermogen, transport van graankorrels en meel en koeling. Er zijn pand- en zwaaischerpsels.
13. Het paard is zwaar uitgevoerd. Waarom?
De looper, vaak een steen van meer dan 1200 kg, rust er samen met de steenspil op en het geheel moet ook nog op en neer kunnen bewegen.
14. Welke soorten luiwerk ken je?
Kammenluiwerk en sleepluiwerk.
15. Op welke manieren kun je zakken meel laten zakken behalve ze direct over de stelling naar beneden te gooien?
Zakken meel kunnen worden afgeschoten met het sleepluiwerk of met een afschietblok. Soms is er ook nog een gaffelwiel aanwezig waarmee geluid en afgeschoten kan worden. Voordeel van een afschietblok is dat je met "twee" touwen kan werken, het gaat dus veel sneller.
16. Waarom kan er met een kammenluiwerk niet worden afgeschoten?
Een kammenluiwerk werkt maar één kant op nl. hijsen. Alleen met een klemband om af te knijpen zou dit wel kunnen maar dat zie je eigenlijk nooit.
17. Welke veiligheden MOET je in acht nemen tijdens luien en afschieten van zakken?
a. niet in de buurt van openstaande luien komen dan alleen bij zolder waar de af te schieten zakken staan of de plaats waar de op te luien zakken moeten komen. b. niet onder de zakken gaan staan, dus aanpakken en opzij gaan tot ruim buiten de valbaan. c. bij het afschieten ruim buiten de valbaan blijven totdat de aanhangende zak beneden is. d. geen bezoekers in de molen tijdens dit werk of ze op een duidelijk veilige plek parkeren, ver van de valbaan. Bezoekers die zich hier niet aan willen houden dringend verzoeken de molen te verlaten en/of stoppen met het werk.
18. Bij het kijken naar de lucht zie je donkere wolken met een aambeeldvormig uitstulpsel erboven aankomen. Wat ga je doen?
Even afhankelijk van de snelheid waarmee e.e.a. nadert, afzeilen en de molen aan de ketting leggen met de bliksembeveiliging erop. Mocht dit niet meer lukken dan proberen van 1 roede het zeil weg te nemen en deze omhoog te zetten (stormproef) en ook hier de roeketting en bliksemafleider erop. TIP: het is een goede gewoonte als de molenaar tijdens zijn werk elke 10 minuten even naar de lucht kijkt. Als het weer onbetrouwbaarder is bijv. bij onweersdreiging en opkomende fronten, vaker kijken en overeenkomstig maatregelen nemen.
19. Wat is een bolspil en wordt deze ook gebruikt bij het pennetjeswerk?
De bolspil is de as die van het kussenblok door de ligger naar boven steekt en eindigt met een nok waaromheen het rijtje zit met de klauw van de steenspil. De bolspil kan op en neer bewegen door de glijdende hals in de steenbus in het hart van de ligger. Bij het pennetjeswerk is geen bolspil aanwezig. Hier zit een vierkante klos in de ligger waarin in het hart een taatspotje zit waarin weer een pen draait. Het rijtje rust op dit pennetje en de klauw van het staakijzer grijpt in het rijtje. Het grote nadeel van het pennetjeswerk is dat het alleen gesmeerd kan worden als de looper is verwijderd.
20. Tijdens een strenge vorstperiode wordt er een zware storm uit het NO verwacht 9 á 10 Bft. Jouw poldermolen staat nog op het W. en je besluit te gaan kruien. Alles zit stevig onder het ijs en uitzwaaien is bij je molen niet mogelijk, wat ga je doen om toch te kruien en wat zie je dan gebeuren?
Nadat je de roeketting en bliksembeveiliging hebt losgemaakt licht je de vang. De molen zal niet gaan draaien want overal dik ijs. Tijdens het kruien zul je de wieken langzaam zien draaien. Krui zover door dat er weer een end beneden is om alle beveiligingen aan te brengen en leg de vang er weer op.

